

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Natales Sanctorvm Belgii, & eorundem Chronica Recapitulatio

Molanus, Johannes

Dvaci, 1616

Die vigesima-tertia Maij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9477

Ordinis negotia tractaret sancto sine, qui nonnullis antea erat reuelatus, qui euisse, pramunitum tamen ab ipso Alexandro papa extrema vocatione, & Apostolica benedictione. Cuius mortem multum deplaxit Ludouicus rex, cum vtraque curia, Romana, & sua. Tandem autem sacrum eius corpus, Cistercium est delatum.

Vigesima prima Maij.

De sancta Itisberga virgine.

Ex historia eius manu-scripta, & literis Petri
Waloncapellij, Prioris Winocensis.

al. Idaber-
ga.

A Pud Ariam, natalis sanctæ * ITISBERGÆ virginis. Hæc filia Pipini regis, & soror beati Caroli magni, in Picardia, (seu potius, vt nunc loquimur, in Artesia) nuptijs posthabitis, magnis virtutibus claruit. Vnde in monte, qui ab eius sepultura S. Itisbergæ dicitur, conditum est templum, ad diui Petri & ipsius virginis honorem. In quo febrium aliorumque morborum remedia, meritis virginis obtenta sunt Reliquiæ eius anno millesimo ducentesimo vigesimo primo, die vigesimo Iunij, translatae sunt Bergas sancti Winoci, quæ ibidem anno quinquagesimo octauo perierunt, per postrema Francorum bella. Natalis est festum duplex magnum in Ariensi ecclesia.

Die vigesima-tertia Maij.

De sancto Guiberto fundatore Gemblaci.

Ex Sigeberto & archidiacono Viridunensi, & monumentis Gemblaci, quæ exhibuerunt Reuerendus Prælat-
tus Lambertus Hancart, & Subprior Ludouicus Son-
bechus.

IN Gemblaco monasterio, natale S. GVI-
BERTI fundatoris, confessoris præclari in
mira-

miraculis. Hic inclitus confessor, militiæ secularis cingulo deposito, castrum suum *Gemmelaus* siue *Gemblacum*, cum omnibus appendentibus, alijsque multis, obtulit Deo, & Apostolorum principi beato Petro, sanctoque *Exuperio* martyri, ad construendum in eorum honorem monasterium. Inde mox accusatus est apud *Othonem* imperatorem, quod regalem fiscum in sortem ecclesiastici iuris transfudisset. Sed beati *Guiberti* donationem pius rex ratam voluit, absolvens monasterium ab omni telonio, & tributo, in omnibus imperij locis: permittens etiam mercatum, percussuram monetæ & macheriam. Decretum est etiam vt abbas non constituatur ibi de alio monasterio, sed ipsi serui Dei, secundum sancti *Benedicti* regulam, ex sua propria congregatione abbatem eligant. Concessit etiam potestatem faciendi castellum seu oppidum, vt sanctorum pignora, & Deo famulantes, à falsis Christianis & paganis protegerentur. Neque pro loci defensione, sibi aut successoribus aliquod voluit dari seruitium, præter munia orationum. Hungari tunc temporis vt fera tempestas, depopulatis Italia & Germania, aggressi sunt *Lotharingiam*, & *Lobium* vsque excurrerunt. Quibus beatus *Guibertus*, paratus bibere calicem Domini, occurrit, euntibus & redeuntibus *Gemblacum*, cinctus gladio verbi Dei, & quosdam abiurata idololatria transcripsit in nouum nomen Christianæ militiæ. Cùm autem videret sibi non paratum à Deo primum calicem passionis, animum appulit ad bibendum secundum calicem confessionis, ideoque *Erluino* cooperante, cum pluribus pijs locis confraternitatem inijt pacis & dilectionis, per totam penè *Lotharingiam*

Capite 64.

ringiam & Franciam. Cùm verò in *Gemmelaus* primum abbatem haberet Erluinum, venerabilem virum, & doctorem, ipse ad Gorziam commigravit iuxta Metas, vbi erat aluearium monachorum & summus sanctæ religionis feruor. Ibi vir Dei consummatus in virtutum gratia, ad patres suos appositus est, decimo Calendas Iunij, anno nonagesimo sexagesimo secundo, & inuitis Gorzicibus, Gemblacum relatus. Mox ab obitu, neglecta Imperiali confirmatione, posthabito Apostolicæ censuræ anathemate, bona monasterij inuaserunt, Heribrandus Bratuspantius, sancti fundatoris sororius, Robertus Comes Namurcensis, eorumque exemplo plures alij. Nec res illa contra potentes inuales ab Othone est sopita, nisi cum dimidia, & ampliori iactura monasterij.

Iacuit autē Guibertus tacito nomine per annos centum triginta septem, vix paucis fidelibus per chartas veteres recordantibus vmbra eius sanctitatis. Anno autē millesimo nonagesimo nono fulsit nominis eius memoria, noua signorum gratia. Quæ ita in eo mirabilis fuit per duodecim annos, ante sancti eleuationē, vt longè lateque comparauerit amorem, & honorē. Vnde multi pia mouebantur indignatione, quod venerationis cultu careret. Inter quos erat Sigebertus, primus inter Gemblacenses, atate & conuersatione, scientia & religione: qui ad sepulcrum eius locum compunctionis elegerat: vbi etiam, dum esset custos ecclesiæ, visiones accepit de eius futura exaltatione. Ex huiusmodi itaque visionum & miraculorum ostensione Sigebertus accepta occasione explendi sui desiderij, habita voluntate & benedictione

ctione Lihardi abbatis, desuper legationem suscepit ad Othbertum Leodiensem episcopum. Is autem per Henricum Archidiaconum causam detulit ad Fredericum Colonensem suum archiepiscopum. Qui in generali synodo petitioni libens annuit. Vnde episcopus, nono Kalendarum Octobrium, anno millesimo centesimo decimo, elevatione sancti corporis fecit, presentibus abbatibus, archidiaconis, & alijs vtriusque sexus innumerabilibus, quos ad tantam festiuitatem inuitauerat autoritas domini episcopi, & religiositas tractandæ rei. Estque idem dies tanto signorum priuilegio comendatus, vt non humana temeritate, sed diuina ordinatione credatur fuisse dispositus.

Hæc autem secundaria festiuitas annuè proclamatur sequentibus verbis: In Gemblaco, eleuatio corporis sancti patris nostri Guiberri, confessoris Christi, in miraculis præclari. Scribit præterea Richardus à Wassebourg, archidiaconus Vir-

*Est Gallicè
in quarto
impressu,
& in folio.*

dunensis, libro tertio antiquitatum Gallix Belgicæ, Gisilbertum Lotharingæ gubernatorem, de fauore Caroli regis præsumentem, in vacantem Leodiensem sedem intrusisse per simoniam, Hilduinum quendam. Nam magnam ei summam auri & argenti donauerat. Quod cum clero & populo loci grauer displiceret, vir sanctus Vuibertus, ex antiqua nobilitate regum Austrasie originem ducens, omni virtutum genere & vitæ sanctitate clarus, qui ex patrimonio proprio in Francia monasterium Gemmelocense fundarat, cum apud reges Francie & Germanie summa poleret auctoritate, precibus suis apud serenissimum Carolum Simplicem obtinuit Hilduinum dicto episcopatu priuari: Et quidem Carolus instanter exigebat

exigebat vt beatus Wibertus onus supradicti episcopatus subiret, sed vir sanctus monastica religioni addictissimus, id multo instantius reuult. Vnde in locum detrusi, Romę auctoritate Pontificis est institutus vir sanctus Richarius, filius Comitis Hannoniensis. Fuit autem Gemblacum castrum, quod sanctus Guibertus in monasterium conuertit, antiquitus annumeratum Lotharingę, siue Austrasię & Franconię, in Comitatu Darnuensi. Sed nostro tempore est verustissimum Brabantię monasterium, situm in diocesi Namurcensi, intra Gemblacum oppidum. Cüm enim propter disciplinam obedientię regularis, & pręsentia merita beati Guiberti confessoris, multi habitacula figerent apud dictum monasterium, locus ita accreuit, vt Arnulphus, nonus abbas, eum mœnibus cinxerit. Fuit etiam prædium quoddam monasterij, quod nunc Mons sancti Guiberti dicitur, locus incultus, sed munitioni aptus. Quem locum nē inuasor occuparet, & muniret, consuluit Godefridus, Comes Louaniensis, Dux Lothariensis, qui aduocatus erat Gemblacensium, ab Imperatore constitutus, & ab Episcopo Leodiensi confirmatus, vt feretrum sancti Guiberti eo adduceretur, ad reficiendum destructam ecclesiam. Tantam autem sanitatum gratiam Deus per eum largitus est, vt insignis ex oblationibus constructa sit ecclesia, circa quam multi ædes struxerunt. Vnde Godefridus nullum voluit loci esse aduocatum præter se, nec aliud ius legale aut consuetudinarium ibi obseruari, quàm in Gemblaco. Godefridus autem tertius eius nominis & honoris, confirmauit etiam burgenibus dicti montis nundinale forum.

*Ex litteris
vtriusque
Godefridi.*

Habet

Habet præterea Gemblacum præter beatum Guibertum fundatorem suum, ex Gallijs corpus sancti Exuperij martyris: ex Roma corpus sancti Marij: ex Britannia, reliquias sancti Machuti episcopi, de quibus suis in locis quædam in hoc libro notantur. Ex Græcia autem, digitum beati Nicolai, cum alijs reliquijs. Quod testatur epistola Ioannis archiepiscopi Neopatrensis, qui eas donauit. Sic enim scribit: *Ioannes Dei gratia Neopatrensis archiepiscopus, Wilhelmo abbati & Conuentui Gemblacensi, & vniuersis Christi fidelibus, salutem in auctore salutis. Vniuersitati Vestra notum facimus, quod nos charitatis instinctu, partim etiam natalis patriæ (quæ mouet omnes) dulcedine ducti, munus pretiosum omni ueneratione dignum, videlicet de ligno Domini, de sepulcro Domini, de ossibus beatorum Georgij & Antonij; & digitum pijsimi & gloriosi confessoris sancti Nicolai, quem Christianissimus Imperator Constantinopolitanus ad prælium contra inimicos suos prælaturus, antea se deferri fecit, fiduciam habens cum effectu, quod meritis eiusdem Confessoris triumphator existeret; & pannum sericum deauratum, ecclesie Gemblacensi, de qua diximus originem, per manus dilecti nostri Wilhelmi, eiusdem cœnobij abbatis, deferendum, dignum duximus destinare. Omnibus autem qui memoratam ecclesiam, ob uenerationem harum reliquiarum uisitaauerint, & de facultatibus suis aliquid impenderint, omnium benefactorum ecclesie Neopatrensis & suffragiorum ipsius de misericordia Dei confisi, concedimus communionem. Fraternitatem etiam uestram diligentius hortamur, quatenus hoc sanctuarium Dei, pia deuotione ac celebri ueneratione, sicut decet, amplectamini, Deo modis omnibus laudes referentes, quod partes uestras tanto dignatus sit honore uisitare. Hoc solum in remunerationem tanti muneris, à fratribus ecclesie Gemblacensis*

Maij 23.

GENITALIA
NATALES
Gemblacensis reperendum duximus, quod nos orationum
suarum apud Deum patrem constituent participes. Da-
tum Romæ, in terminatione concilij Lateranensis, Calen-
dis Decembris, feliciter. Habitum est hoc generale
Concilium sub Innocentio tertio, anno supra
millesimum, ducentesimo decimo quinto. Cui
cum domino Ioanne archiepiscopo Neopattrensi,
intererat supradictus Wilhelmus decimus quintus
Abbas Gemblacensis.

Cæterum non ad sanctum Vuibertum, fundatorem
Gemblacensis monasterij, sed ad Vuibertum decimum ter-
tium ibidem abbatem transmisit sancta Hildegardis solu-
tionem triginta octo quæstionum, quas per eum Villari-
enses miserant.

Die vigesima-quinta Maij.

De sancta Adilia, sorore sancti Bauonis.

Observatio ex bibliotheca domini Vigilij,
Præpositi Gandauensis.

Otrauo Calendas Iunij, ADILIAE sororis
sancti Bauonis.

Hæc verba observaui in bibliotheca præposituræ sancti
Bauonis Gandensis, dum antiqua inspicerem Missalia: Qui-
bus lectis, non dubitavi quin beati Bauonis ecclesia, olim
sanctæ Adiliae memoriam in divino officio celebraverit.
Cæterum quo loco quiescat, & quæ eius fuerit vita, nus-
quam reperire potui. Nisi sit sancta Adilia Orpiensis: quam
dubitationem, ex quarundam ecclesiarum Martyrologijs
conceptam, ad vltimum diem Iunij de sancta Adilia actu-
tus proponam.

Die